

I

(Aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1419/2006,**25. september 2006,**

millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 4056/86, millega nähakse ette üksikasjalikud eeskirjad asutamislepingu artiklite 85 ja 86 rakendamiseks meretranspordis, ja muudetakse määrust (EÜ) nr 1/2003 seoses selle rakendusala laiendamisega kabotaažile ja rahvusvahelistele trampteenustele

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 83,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽¹⁾

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽²⁾

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

ning arvestades järgmist:

(1) Alates 1987. aastast on konkurentsieeskirjade rakendamise suhtes mereveosektoris kohaldatud määruse (EMÜ) nr 4056/86 ⁽³⁾ sätteid. Kõnealusel määruusel oli algselt

⁽¹⁾ 4. juuli 2006. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽²⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽³⁾ EÜT L 378, 31.12.1986, lk 4. Määrust on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

kaks ülesannet. Esiteks olid selles menetlussättes ühenduse konkurentsieeskirjade jõustamiseks mereveosektoris. Teiseks nähti selles ette teatavad sisulised konkurentsi erisätted merendussektori tarvis, nimelt liinilaevanduskonverentside grupierand, mis võimaldab neil teatavatel tingimustel määrata kindlaks hinnad ja reguleerida veomahtu, üksnes tehniliste kokkulepete väljaarvamine asutamislepingu artikli 81 lõike 1 kohaldamisalast ja menetlus rahvusvahelise õiguse konfliktide lahendamiseks. Seda ei kohaldata mereveoteenuste suhtes ühe ja sama liikmesriigi sadamate vahel (kabotaaž) või rahvusvaheliste trampteenuste suhtes.

(2) Nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 1/2003 asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta ⁽⁴⁾ muudeti määrust (EMÜ) nr 4056/86, et viia meretransport kõigis sektorites, välja arvatud kabotaaž ja rahvusvahelised trampteenused, rakendatavate ühiste konkurentsi rakenduseeskirjade alla alates 1. maist 2004. Merendussektoriga seotud konkurentsialased sisulised erisätted kuuluvad siiski endiselt määruse (EMÜ) nr 4056/86 rakendusalaselle.

(3) Määruses (EMÜ) nr 4056/86 sätestatud liinilaevanduskonverentside grupierandiga vabastatakse ühe või mitme liinilaevanduskonverentsi kõik liikmed või osa liikmeid asutamislepingu artikli 81 lõikes 1 sisalduva kokkulepete, otsuste ja kooskõlastatud tegevuse keelu kohaldamisest. Grupierandi õigustuses leitakse põhimõtteliselt, et konverentsid loovad tasakaalu, tagades eksportijaile usaldusväärse teeninduse, mida ei ole võimalik saavutada vähem piiravate vahenditega. Komisjoni läbiviidud mereveosektori põhjalik uurimine on näidanud, et liinilaevandus ei ole unikaalne, sest selle kulustruktuur ei erine oluliselt muude majandussektorite kulustruktuurist. Seega ei ole mingeid tõendeid, et mereveosektorit tuleks kaitsta konkurentsi eest.

⁽⁴⁾ EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 411/2004 (ELT L 68, 6.3.2004, lk 1).

- (4) Asutamislepingu artikli 81 lõikele 3 vastava erandi tegemise esimese tingimusega nõutakse, et piirav kokkulepe aitaks parandada kaupade tootmist või levitamist või edendada tehnilist või majanduslikku progressi. Konverentside loodavast tõhususest rääkides ei suuda liinilaevanduskonverentsid enam kohaldada konverentsitariifi, kuid nad suudavad siiski veel kehtestada tasusid ja lisatasusid, mis on osa veohinnast. Samuti puuduvad tõendid, et konverentsisüsteem tagaks stabiilsemad veohinnad või usaldusväärsemad laevandusteenused täielikult konkurentsile avatud turuga võrreldes. Konverentsiliikmed pakuvad üha enam oma teenuseid üksikute teenuslepete alusel, mis sõlmitakse üksikute eksportijatega. Lisaks sellele ei suuda konverentsid hallata olemasolevat veomahtu, sest see on iga lastivedaja tehtav üksikotsus. Praeguses turuolukorras tagavad hinnastabiilsuse ja teenuse usaldusväärsuse üksikud teenuskokkulepped. Seetõttu on väidetav põhjuslik seos piirangute (hindade kindlaksmääramine ja pakkumise reguleerimine) ja väidetava tõhususe (usaldusväärsed teenused) vahel liialt kaheldav, et see täidaks asutamislepingu artikli 81 lõike 3 esimest tingimust.
- (5) Asutamislepingu artikli 81 lõikele 3 vastava erandi tegemise teine tingimus on, et tarbijad peavad saama kompensatsiooni konkurentsipiirangutest tuleneva negatiivse mõju eest. Selliste rangete piirangute puhul, nagu horisontaalne hindade kindlaksmääramine, mis toimub konverentsitariifi määramisel ning tasude ja lisatasude ühisel kindlaksmääramisel, on negatiivne mõju väga tugev. Selget positiivset mõju ei ole aga kindlaks tehtud. Veoteenuste kasutajad arvavad, et konverentsid tegutsesid kõige vähem tõhusate liikmete huvides ja nõuavad konverentside kaotamist. Konverentsid ei täida enam asutamislepingu artikli 81 lõike 3 teist tingimust.
- (6) Asutamislepingu artikli 81 lõikele 3 vastava erandi tegemise kolmas tingimus on, et asjassepuutuvate ettevõtjate suhtes ei tohi kehtestada piiravaid kokkuleppeid, mis ei ole erandi eesmärkide saavutamiseks hädavajalikud. Konsortsiumid on liinilaevandusliinide koostöökokkulepped, mis ei sisalda hinna kindlaksmääramist ning on seega vähem piiravad kui konverentsid. Veoteenuste kasutajad arvavad, et need pakuvad piisavaid, usaldusväärseid ja tõhusaid laevanduse regulaartenuseid. Lisaks sellele on üksikute teenuskokkulepete arv viimastel aastatel märkimisväärselt kasvanud. Määratluse kohaselt ei ole sellised üksikud teenuskokkulepped konkurentsi piiravad ja on eksportijatele kasulikud, sest need võimaldavad konkreetsetele vajadustele vastavaid eriteenuseid. Lisaks sellele määratakse hind juba varem ning see ei kõigu eelnevalt kindlaksmääratud aja jooksul (tavaliselt kuni üks aasta) ning seetõttu aitavad teenuskokkulepped kaasa hinnastabiilsusele. Seetõttu ei ole kindlaks tehtud, et määruse (EMÜ) nr 4056/86 alusel lubatud konkurentsipiirangud (hindade kindlaksmääramine ja veomahu reguleerimine) oleksid veoteenuste kasutajatele usaldusväärsete laevandusteenuste osutamisel asendamatud, sest seda eesmärki võib saavutada vähem piiraval viisil. Seega ei ole asutamislepingu artikli 81 lõike 3 kolmas tingimus täidetud.
- (7) Asutamislepingu artikli 81 lõike 3 neljanda tingimusega nõutakse, et laevanduskonverentsi suhtes tuleks jätkuvalt kohaldada tõhusaid konkurentsipiiranguid. Praegustes turutingimustes on konverentsid olemas peaaegu kõigil suurematel kaubateedel ning need konkureerivad konsortsiumideks ühinenud lastivedajatega ja sõltumatute liinidega. Kuigi võib esineda konkurentsi ookeani prahihindades konverentsisüsteemi nõrgenemise tõttu, lisatasude ja lisamaksude puhul hinnakonkurentsi ei ole. Need määrab konverents ning sama suuri tasusid kohaldavad tihti ka konverentsivälised lastivedajad. Lisaks sellele osalevad lastivedajad sama kaubatee konverentsides ja konsortsiumides, vahetades tundlikku äriteavet ning kumuleerides konverentsi (hindade kindlaksmääramine ja veomahu reguleerimine) ja konsortsiumi (operatiivkoostöö ühise teenuse osutamiseks) grupierandid. Võttes arvesse kasvavaid sidemeid sama kaubatee lastivedajate vahel, on väga raske kindlaks teha, mil määral laevanduskonverentsides tõhus sise- ja väliskonkurentss toimib, ning seda saab teha iga juhtumit eraldi hinnates.
- (8) Liinilaevanduskonverentsid ei täida enam nelja asutamislepingu artikli 81 lõike 3 kumulatiivset tingimust ning konverentside grupierand tuleks seetõttu tühistada.
- (9) Samuti on tarbetu arvata asutamislepingu artikli 81 lõikes 1 sisalduva keelu kohaldamisalast välja puhtalt tehnilised kokkulepped ja menetlus võimalike konfliktide lahendamiseks õigussüsteemide vahel. Seepärast tuleks need sätted samuti välja jätta.
- (10) Seoses eespool selgitatuga tuleks määrus (EMÜ) nr 4056/86 tunnistada tervikuna kehtetuks.

- (11) Liinilaevanduskonverentse talutakse mitmes riigis. Siin, nagu ka teistes sektorites, ei kohaldata konkurentsioigust ülemaailmselt ühesuguselt. Võttes arvesse liinilaevanduse globaalset laadi, peaks komisjon astuma kõik vajalikud sammud mujal olemasolevate liinilaevanduskonverentside hinna kindlaksmääramise erandite eemaldamiseks, säilitades samal ajal konsortsiumidesse ja liitudesse koonduvad laevandusliinide vahelise koostöö erandi kooskõlas OECD sekretariaadi 2002. aasta soovitustega.
- (12) Kabotaaž ja rahvusvahelised trampteenused ei kuulu asutamislepingu artiklite 81 ja 82 rakenduseeskirjade alla, mis sätestati algselt määruses (EMÜ) nr 4056/86 ja seejärel määruses (EÜ) nr 1/2003. Need on nüüdseks ainsad sektorid, mis ei kuulu ühenduse konkurentsi rakenduseeskirjade alla. Regulaatiivsest aspektist on anomaalne, et nendes sektorites puuduvad tõhusad jõustamisstruktuurid.
- (13) Trampteenuste väljaarvamine määrusest (EÜ) nr 1/2003 põhines asjaolul, et nende teenuste hinnad lepitakse iga juhtumi puhul eraldi kokku vastavalt pakkumise ja nõudluse tingimustele. Sellised turutingimused on olemas ka teistes sektorites ning asutamislepingu artiklite 81 ja 82 sisulisi sätteid juba kohaldatakse nende teenuste suhtes. Nende teenuste asutamislepingu artiklite 81 ja 82 rakenduseeskirjadest väljaarvamise säilitamiseks ei ole esitatud ühtki veenvat põhjust. Kuigi kabotaažiteenustel ei ole tihti mingit mõju ühendusesisesele kaubandusele, ei tähenda see, et need peaksid olema algusest peale välja arvatud määruse (EÜ) nr 1/2003 rakendusala.
- (14) Kuna määruses (EÜ) nr 1/2003 sisalduvad mehhanismid on kohased konkurentsieeskirjade kohaldamiseks kõigis sektorites, tuleks selle määruse rakendusala muuta nii, et sellesse kuuluksid ka kabotaaž ja trampteenused.
- (15) Seetõttu tuleks määrust (EÜ) nr 1/2003 vastavalt muuta.
- (16) Kuna liikmesriikidel võib olla tarvis kohandada oma rahvusvahelisi kohustusi seoses konverentsisüsteemi kaotamisega, tuleks jätkata üleminekuperioodil määruse (EMÜ) nr 4056/86 liinilaevanduskonverentside gruppierandit käsitlevate sätete kohaldamist konverentside suhtes, mis vastavad määruse (EMÜ) nr 4056/86 nõuetele käesoleva määruse jõustumise päeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrus (EMÜ) nr 4056/86 tunnistatakse kehtetuks.

Määruse (EMÜ) nr 4056/86 artikli 1 lõike 3 punktide b ja c, artiklite 3–7, artikli 8 lõike 2 ja artikli 26 kohaldamist jätkatakse määruse (EMÜ) nr 4056/86 nõuetele vastavate liinilaevanduskonverentside suhtes üleminekuperioodi jooksul, mis kestab kaks aastat alates 18. oktoobrist 2006.

Artikkel 2

Määruse (EÜ) nr 1/2003 artikkel 32 jäetakse välja.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 25. september 2006

Nõukogu nimel

eesistuja

M. PEKKARINEN